

Geen mythes, maar feiten. Hoe voeden Vlaamse ouders kinderen en adolescenten werkelijk op en hoe ervaren ze dit?

Sofie Rousseau
Prof. dr. Karla Van Leeuwen

Achtergrond: opvoeding

o.a. Barber (1996),
Galambos et. al. (2003)

Opvoedingsgedrag

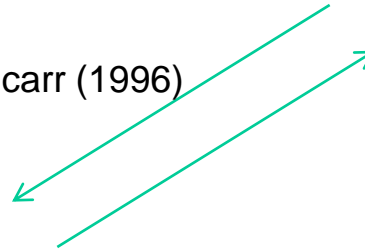

Ontwikkeling
kind

o.a. Abidin (1995),
Deater-Deckard & Scarr (1996)

Opvoedingsbeleving

o.a. Gershoff (2007),
Ford et al. (2004)

Achtergrondvariabelen

Inhoud presentatie

1. Methode

- a. Design
- b. Deelnemers
- c. Instrumenten

2. Opvoedingsgedrag

- a. Welke opvoedingsgedragingen stellen Vlaamse ouders?
- b. Samenhang kindgedrag
- c. Samenhang achtergrondvariabelen

3. Opvoedingsbeleving

- a. Hoe beleven Vlaamse ouders de opvoeding?
- b. Samenhang opvoedingsgedrag
- c. Samenhang achtergrondvariabelen

4. Professionele ondersteuning bij opvoeding

- a. Prevalentie van behoefte aan / gebruik van professionele ondersteuning in Vlaanderen
- b. Samenhang met opvoedingsgedrag en opvoedingsbeleving

5. Conclusies

Inhoud presentatie

1. Methode

- a. Design
- b. Deelnemers
- c. Instrumenten

2. Opvoedingsgedrag

- a. Welke opvoedingsgedragingen stellen Vlaamse ouders?
- b. Samenhang kindgedrag
- c. Samenhang achtergrondvariabelen

3. Opvoedingsbeleving

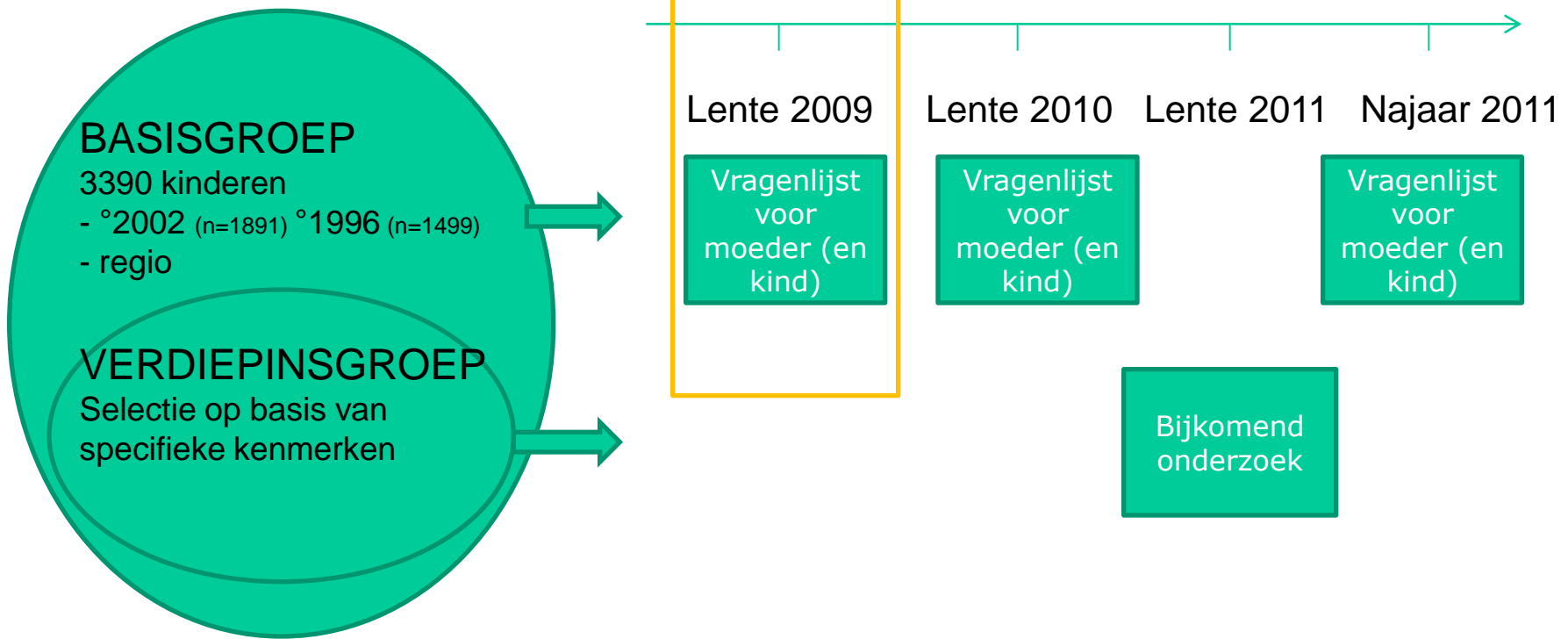
- a. Hoe beleven Vlaamse ouders de opvoeding?
- b. Samenhang opvoedingsgedrag
- c. Samenhang achtergrondvariabelen

4. Professionele ondersteuning bij opvoeding

- a. Prevalentie van behoefte aan / gebruik van professionele ondersteuning in Vlaanderen
- b. Samenhang met opvoedingsgedrag en opvoedingsbeleving

5. Conclusies

1.a. Design

1.b. Deelnemers

- Cohorte 6-jarigen:

n=1891

- Cohorte 12-jarigen:

jongeren: n = 1443

ouders: n = 1445

} paren: n = 1391

- Demografische variëteit

1.c. Instrumenten

Domein	Dimensie	Instrument
Opvoedingsgedrag	Positief opvoedingsgedrag	SOG (Van Leeuwen & Vermulst, 2004)
	Negatieve gedragscontrole	SOG (Van Leeuwen & Vermulst, 2004)
	Psychologische controle	SPC (Barber, 1996; Kuppens et al., 2009)
Opvoedingsbeleving	Aankunnen	NVOS (Wels & Robbroeckx, 1997)
	Problemen hebben	NVOS (Wels & Robbroeckx, 1997)
	Belasting	NVOS (Wels & Robbroeckx, 1997)
	Zorgen bij de opvoeding, voorbije jaar	Zelf opgestelde vragen
	Zorgen bij de opvoeding, voorbije 2 weken	Zelf opgestelde vragen
Kindgedrag	Emotionele symptomen	SDQ (Goodman, 1999; Widenfelt, 2003)
	Conduct problemen	SDQ (Goodman, 1999; Widenfelt, 2003)
Achtergrond	Herkomst	Zelf opgestelde vragen
	Screening niet psychotische psychiatrische aandoeningen	GHQ (Goldberg et al., 1978; Koeter & Ormel, 1991)
	Regio	Vlaams personenregister
	Gezinsinkomen	Zelf opgestelde vragen
	Gezinssamenstelling	Zelf opgestelde vragen
Ondersteuning	Behoefte aan professionele ondersteuning bij de opvoeding, voorbije jaar	Zelf opgestelde vragen
	Behoefte aan professionele ondersteuning bij de opvoeding, voorbije 2 weken	Zelf opgestelde vragen
	Gebruik professionele ondersteuning, voorbije jaar	Zelf opgestelde vragen

Inhoud presentatie

1. Methode

- a. Design
- b. Deelnemers
- c. Instrumenten

2. Opvoedingsgedrag

- a. Welke opvoedingsgedragingen stellen Vlaamse ouders?
- b. Samenhang opvoedingsgedrag & kindgedrag
- c. Samenhang opvoedingsgedrag & achtergrondvariabelen

3. Opvoedingsbeleving

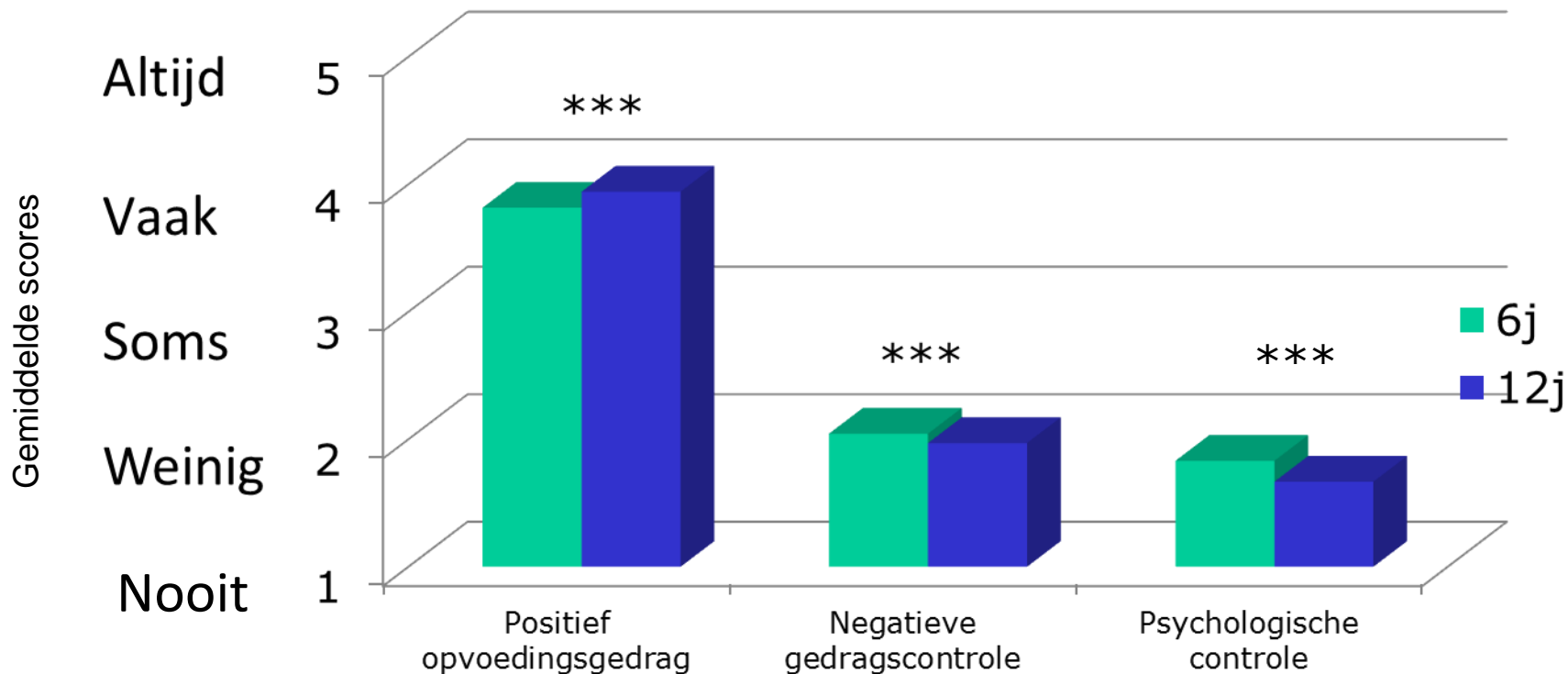
- a. Hoe beleven Vlaamse ouders de opvoeding?
- b. Samenhang opvoedingsbeleving & opvoedingsgedrag
- c. Samenhang opvoedingsbeleving & achtergrondvariabelen

4. Professionele ondersteuning bij opvoeding

- a. Prevalentie van behoefte aan / gebruik van professionele ondersteuning in Vlaanderen
- b. Samenhang met opvoedingsgedrag en opvoedingsbeleving

5. Conclusies

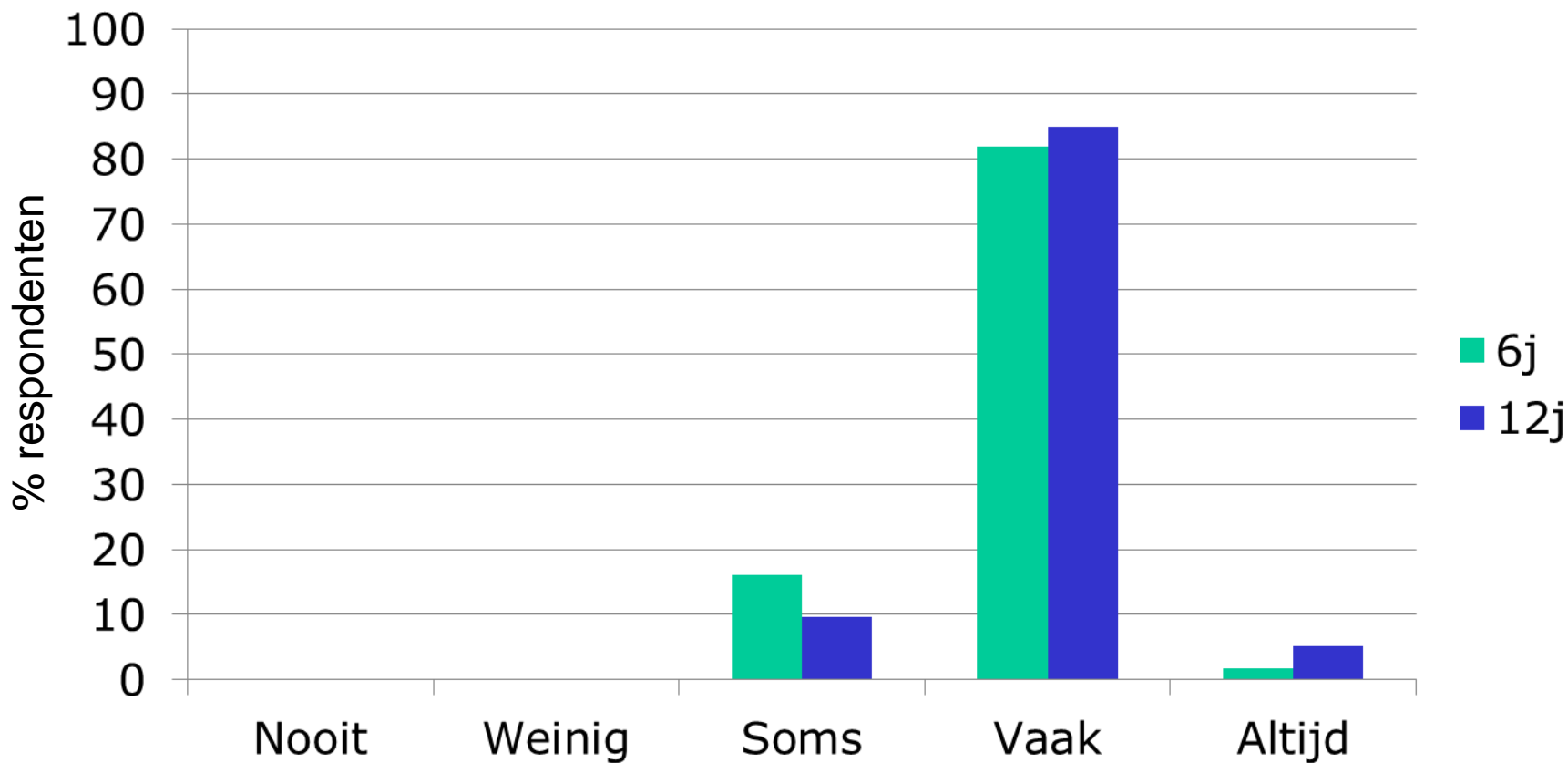
2.a. Welke opvoedingsgedragingen stellen Vlaamse ouders?: Gemiddelden per subschaal

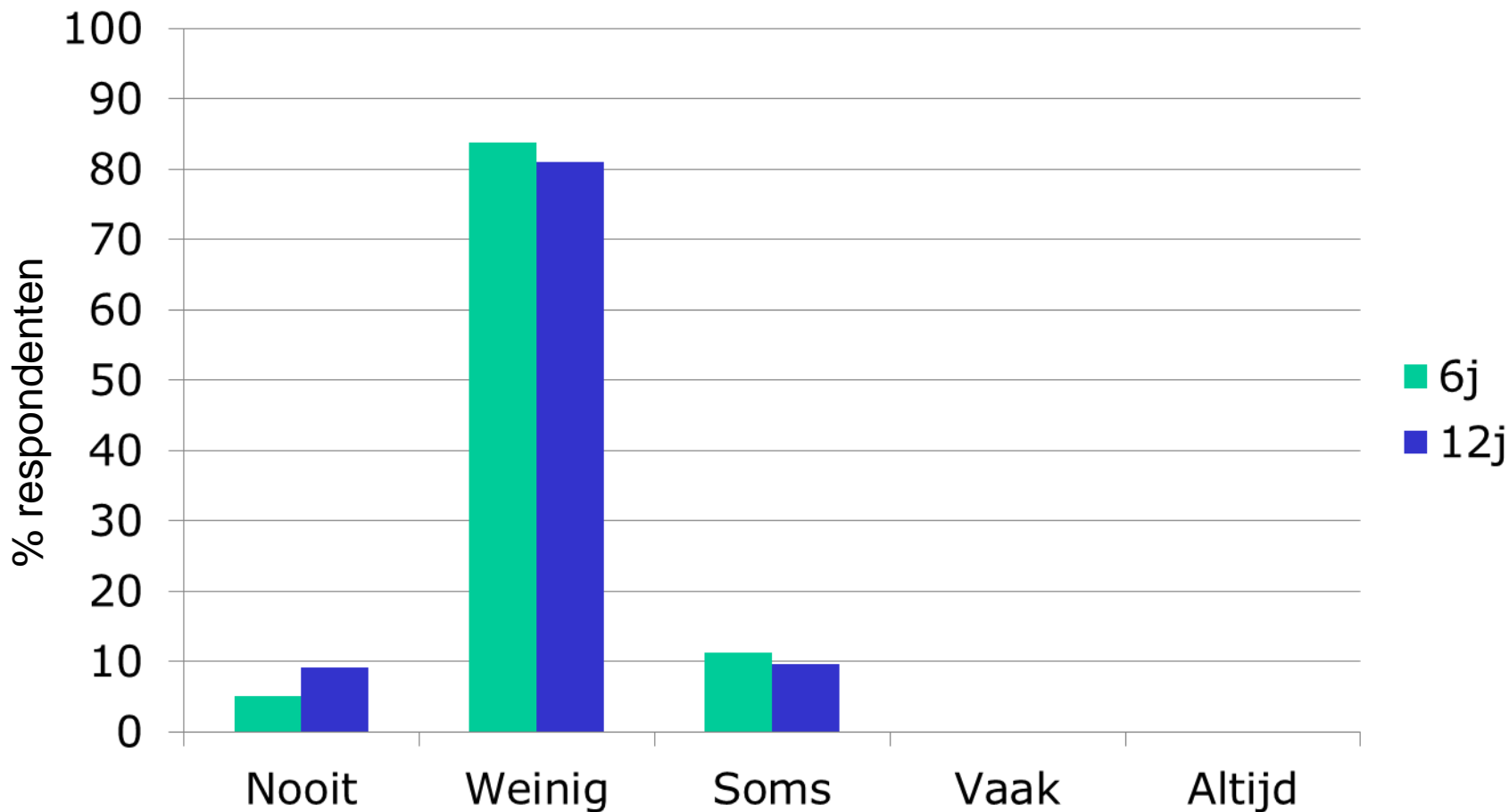
Noot: * < 0,05 * < 0,01 * < 0,001 (na Bonferroni correctie blijven ** en *** significant)

- Hoge gemiddelden positief opvoedingsgedrag
- Lage gemiddelden negatieve gedragscontrole, psychologische controle
- Significante verschillen tussen 6&12-jarigen

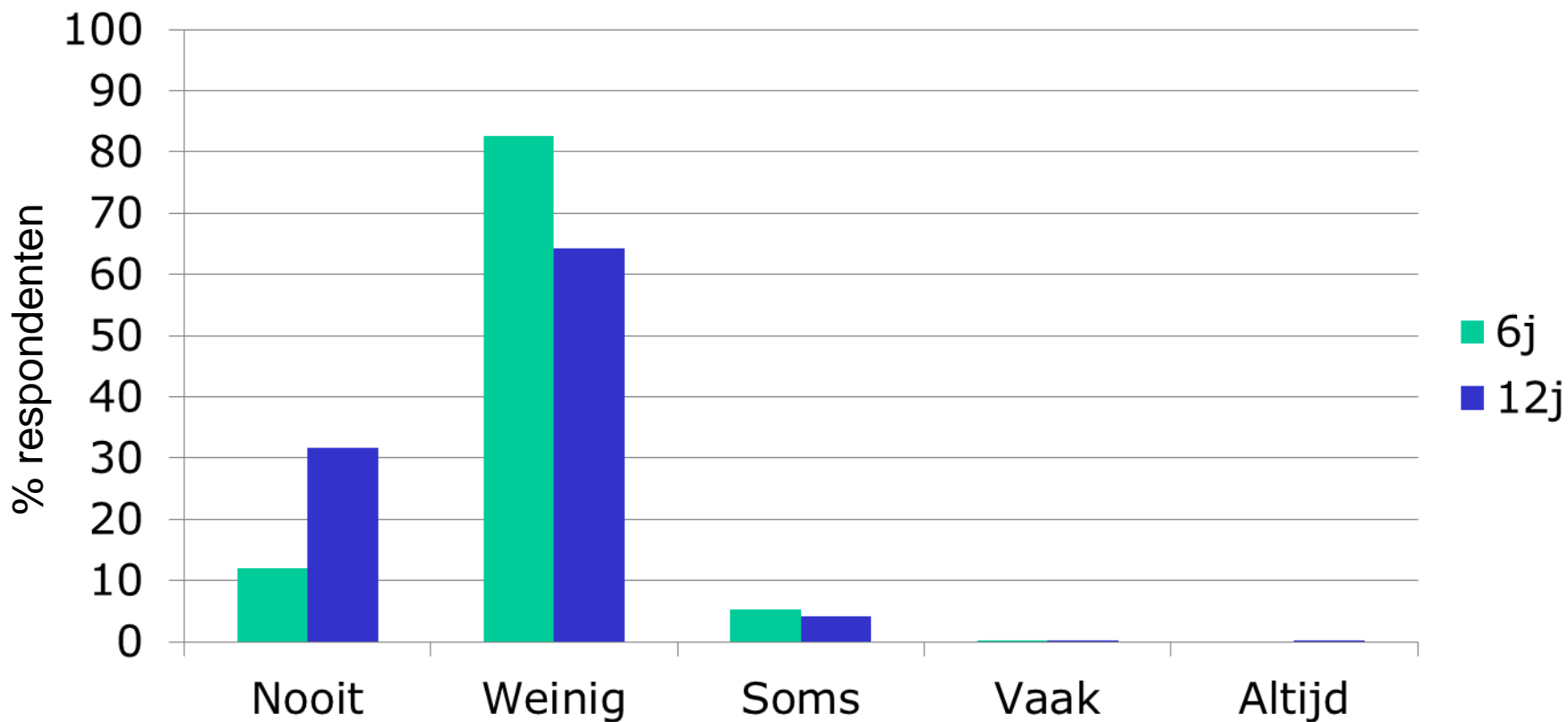
2.a. Welke opvoedingsgedragingen stellen Vlaamse ouders?: spreiding subschaal positief opvoedingsgedrag

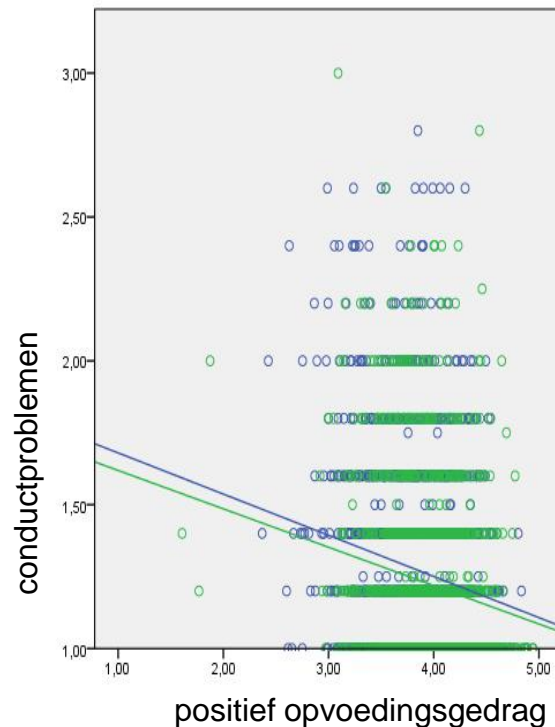
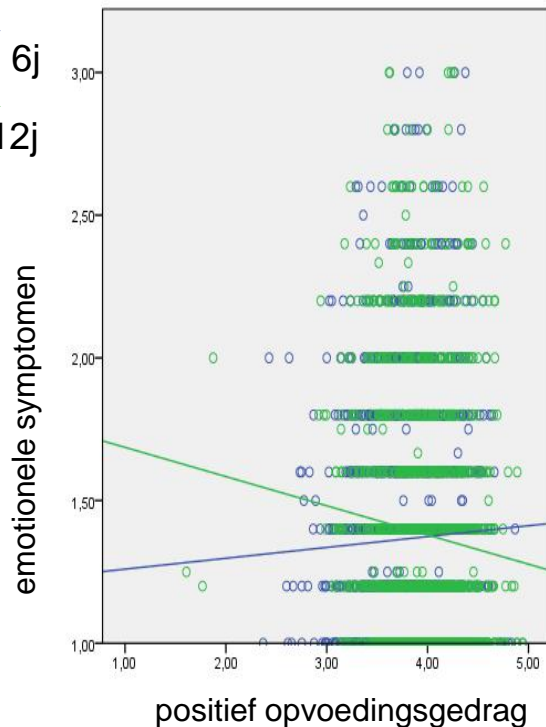
2.a. Welke opvoedingsgedragingen stellen Vlaamse ouders?: spreiding subschaal negatieve gedragscontrole

2.a. Welke opvoedingsgedragingen stellen Vlaamse ouders?: spreiding subschaal psychologische controle

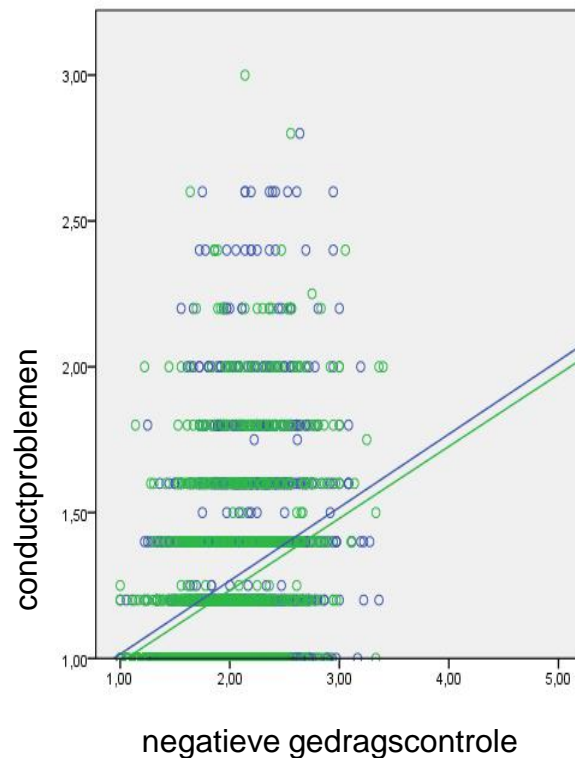
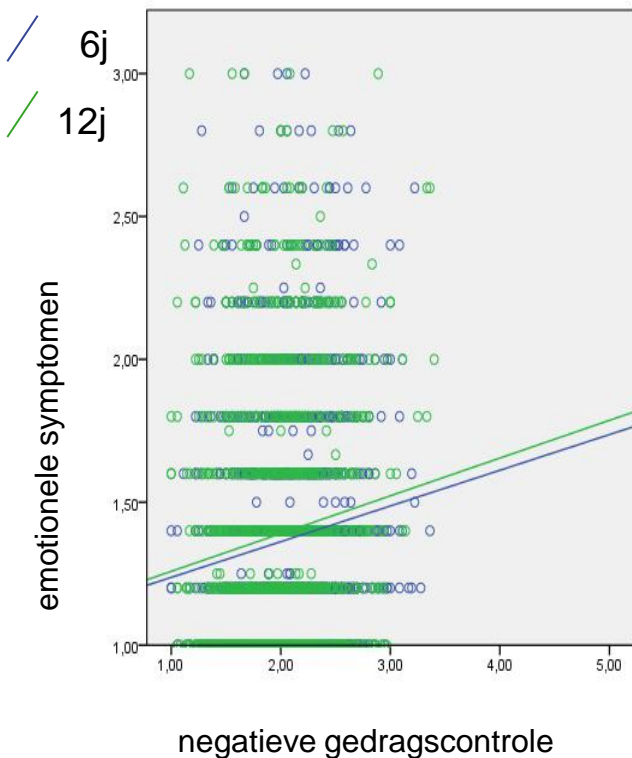
2.b. Samenhang opvoedingsgedrag & kindgedrag: positief opvoedingsgedrag

- **Significante samenhang tussen positief opvoedingsgedrag en emotionele symptomen (maar richting verband afhankelijk van leeftijd)**
- **Significante samenhang tussen positief opvoedingsgedrag en conductproblemen**
- **!Lage effect-sizes!**

	ΔF	ΔR^2	B	ΔF	ΔR^2	B
Geslacht	8,402**	0,003**	0,097**	38,299***	0,012***	-0,210***
POG,	1,530	0,001	0,095 ;	54,910***	0,032***	-0,465*** ;
Leeftijd			0,055			-0,099**
POG x Leeftijd	12,457***	0,004***	-0,348***	0,064	0,000	0,024

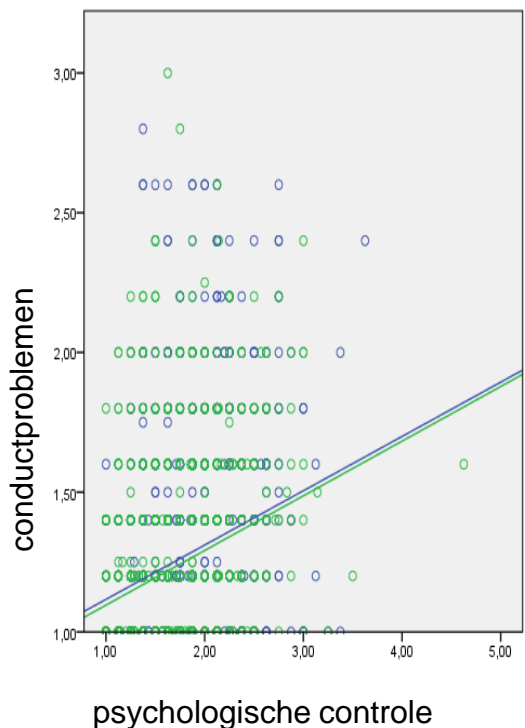
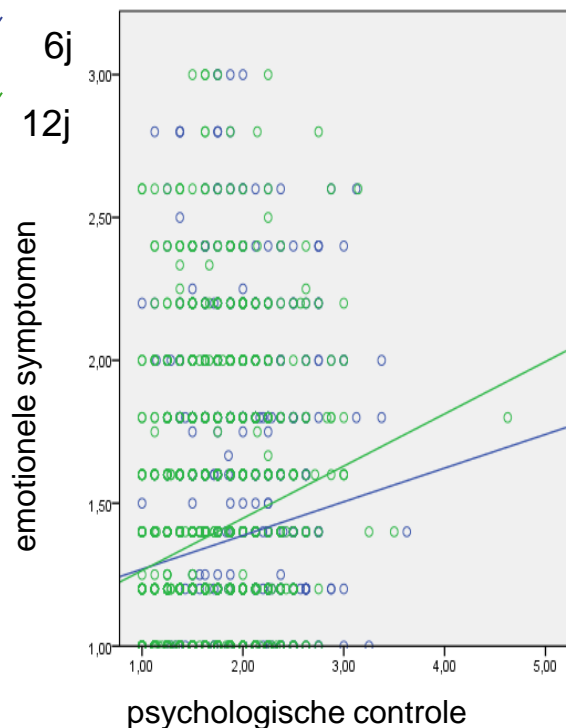
2.b. Samenhang opvoedingsgedrag & kindgedrag: Negatieve gedragscontrole

- Significante samenhang tussen negatieve gedragscontrole en emotionele symptomen
- Significante samenhang tussen negatieve gedragscontrole en conductieproblemen
- Negatieve gedragscontrole verklaart 10% van de variantie in conductieproblemen

	ΔF	ΔR^2	B	ΔF	ΔR^2	B
Geslacht	9,010**	0,003**	0,119**	38,115***	0,012***	-0,167***
NGC						
Leeftijd	26,301***	0,016***	0,325***; ; 0,067	175,262***	0,096***	0,803***; -0,101**
NGC x Leeftijd	0,029	0,000	0,016	0,007	0,000	- 0,007

2.b. Samenhang opvoedingsgedrag & kindgedrag: psychologische controle

- **Significante samenhang tussen psychologische controle en emotionele symptomen**
- **Significante samenhang tussen psychologische controle en conductproblemen**
- **!Relatief lage verklaarde varianties!**

	ΔF	ΔR^2	B	ΔF	ΔR^2	B
Geslacht	8,920**	0,003**	0,101**	37,746***	0,011***	-0,209***
PC, Leeftijd	36,062***	0,021***	0,295*** ; 0,107**	118,618***	0,067***	0,634***; -0,054
PC x Leeftijd	3,273	0,001	0,162	0,008	0,000	0,008

2.c. Samenhang opvoedingsgedrag & achtergrondvariabelen

Psychiatrische problematiek: negatieve gedragscontrole, psychologische controle

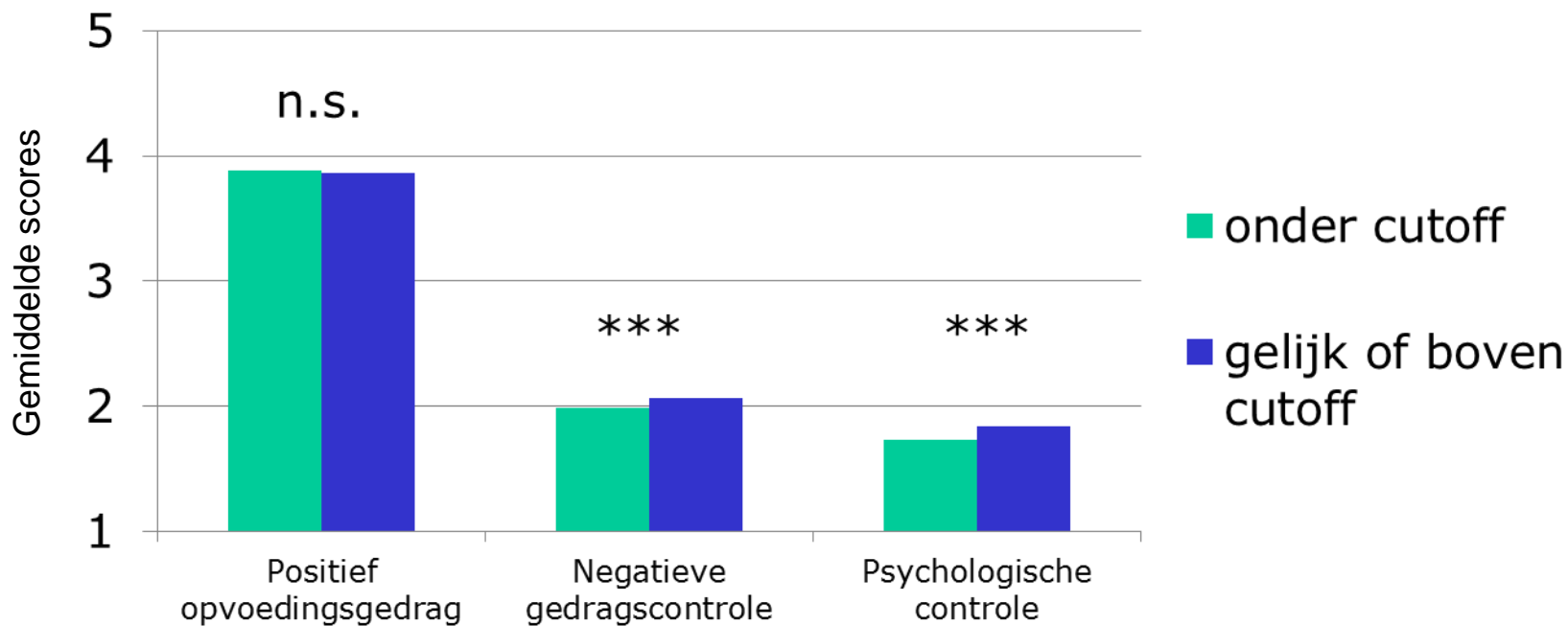
Gezinsinkomen: Positief opvoedingsgedrag, negatieve gedragscontrole

Herkomst: negatieve gedragscontrole, psychologische controle

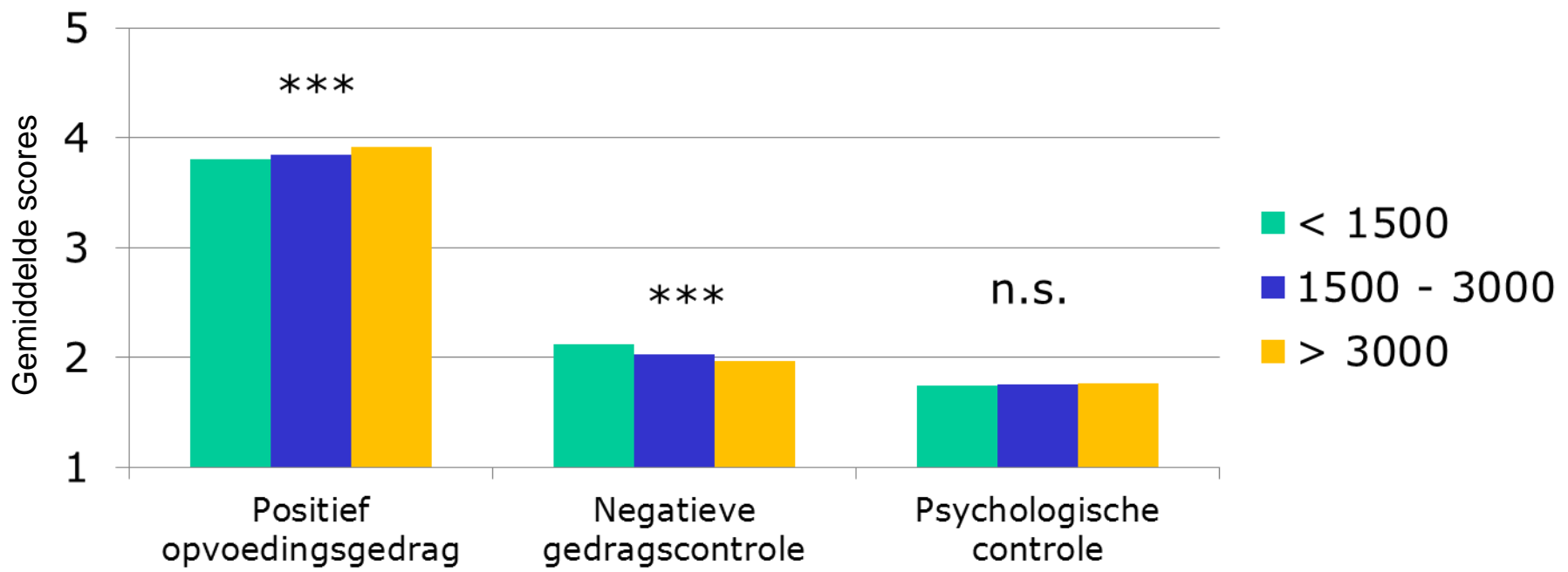
Regio: /

Gezinssamenstelling: /

2.c. Samenhang opvoedingsgedrag & achtergrondvariabelen: psychiatrische problematiek ouder

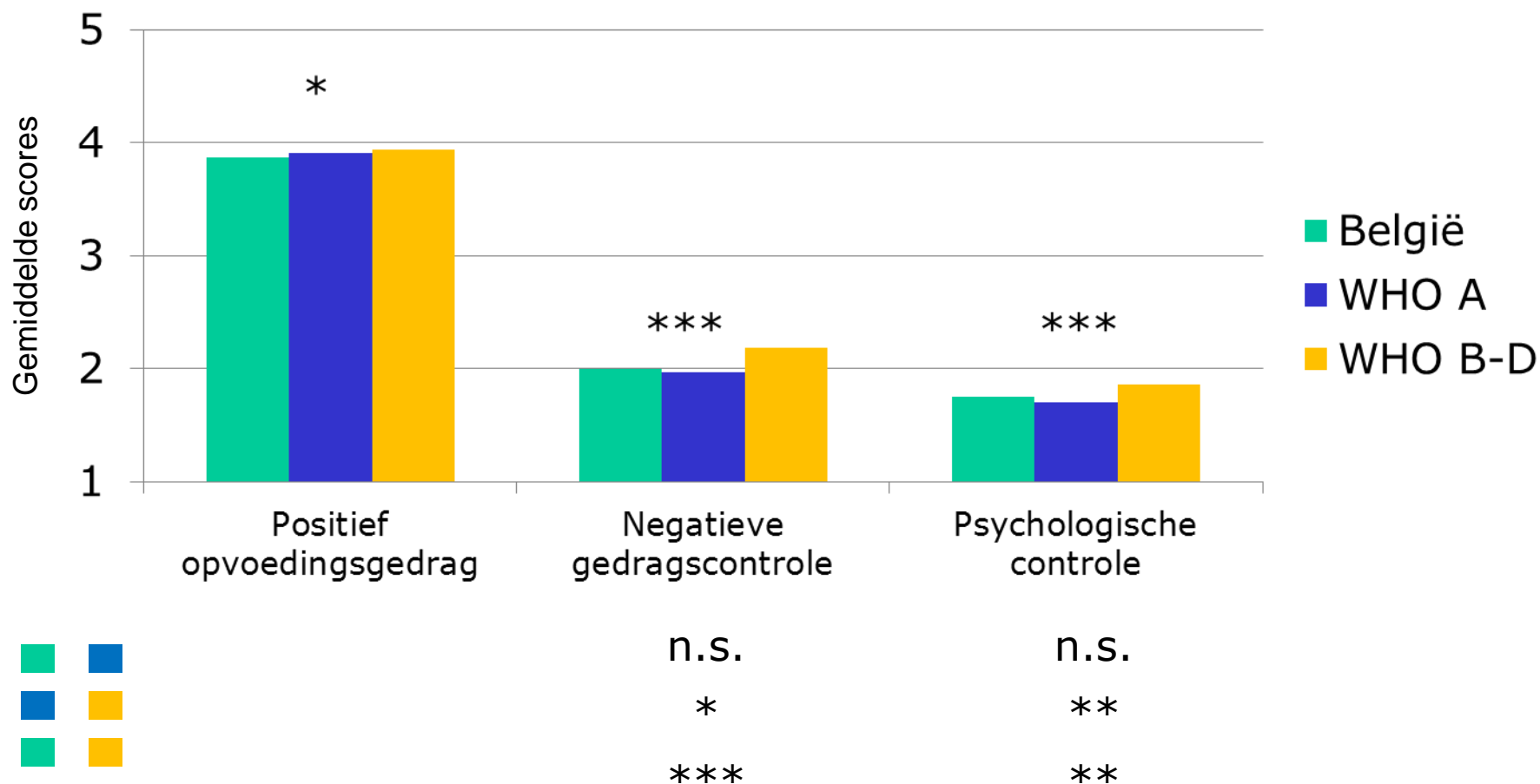

2.c. Samenhang opvoedingsgedrag & achtergrondvariabelen: Gezinsinkomen

		n.s.	*
		*	**
		***	***

2.c. Samenhang opvoedingsgedrag & achtergrondvariabelen: Herkomst ouders

Inhoud presentatie

1. Methode

- a. Design
- b. Deelnemers
- c. Instrumenten

2. Opvoedingsgedrag

- a. Welke opvoedingsgedragingen stellen Vlaamse ouders?
- b. Samenhang opvoedingsgedrag & kindgedrag
- c. Samenhang opvoedingsgedrag & achtergrondvariabelen

3. Opvoedingsbeleving

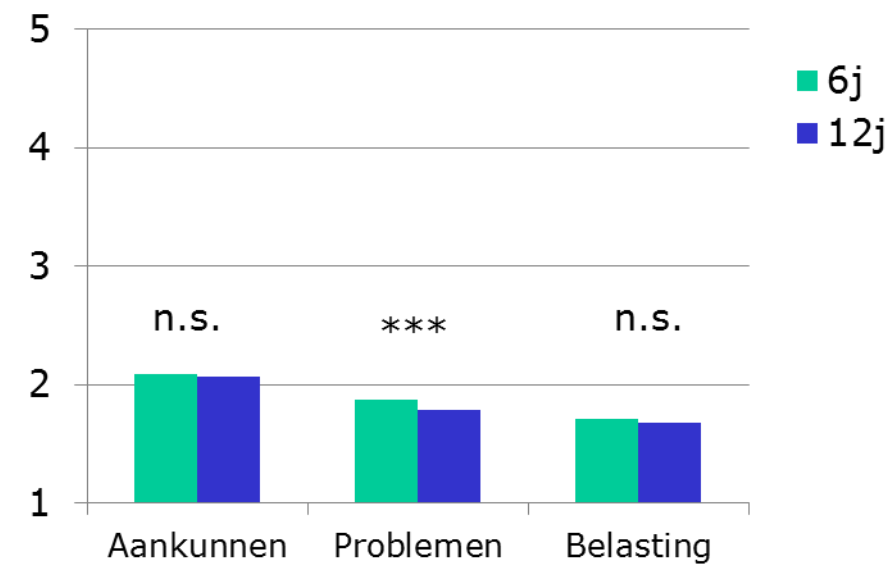
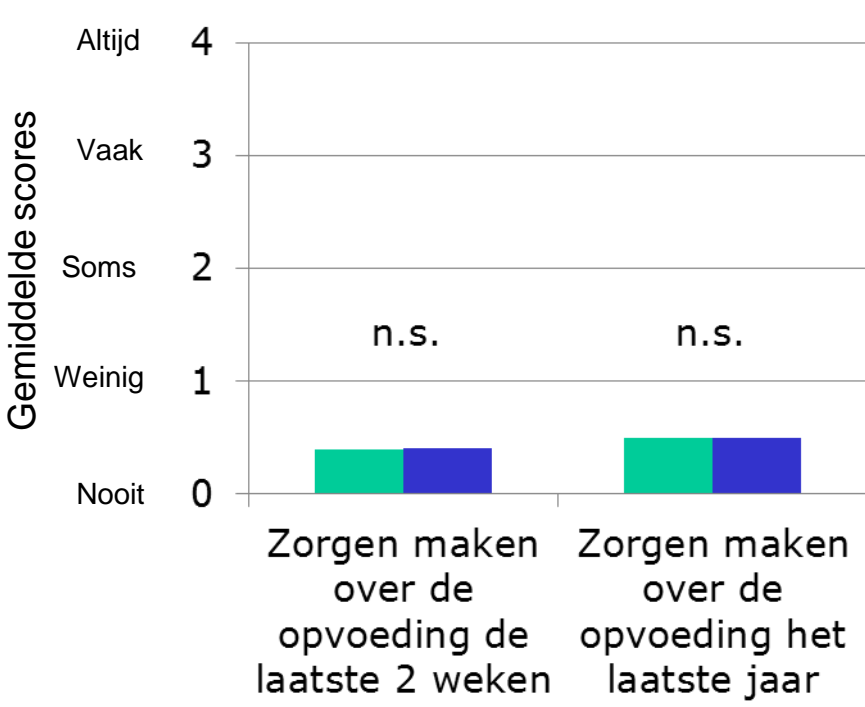
- a. Hoe beleven Vlaamse ouders de opvoeding?
- b. Samenhang opvoedingsbeleving & opvoedingsgedrag
- c. Samenhang opvoedingsbeleving & achtergrondvariabelen

4. Professionele ondersteuning bij opvoeding

- a. Prevalentie van behoefte aan / gebruik van professionele ondersteuning in Vlaanderen
- b. Samenhang met opvoedingsgedrag en opvoedingsbeleving

5. Conclusies

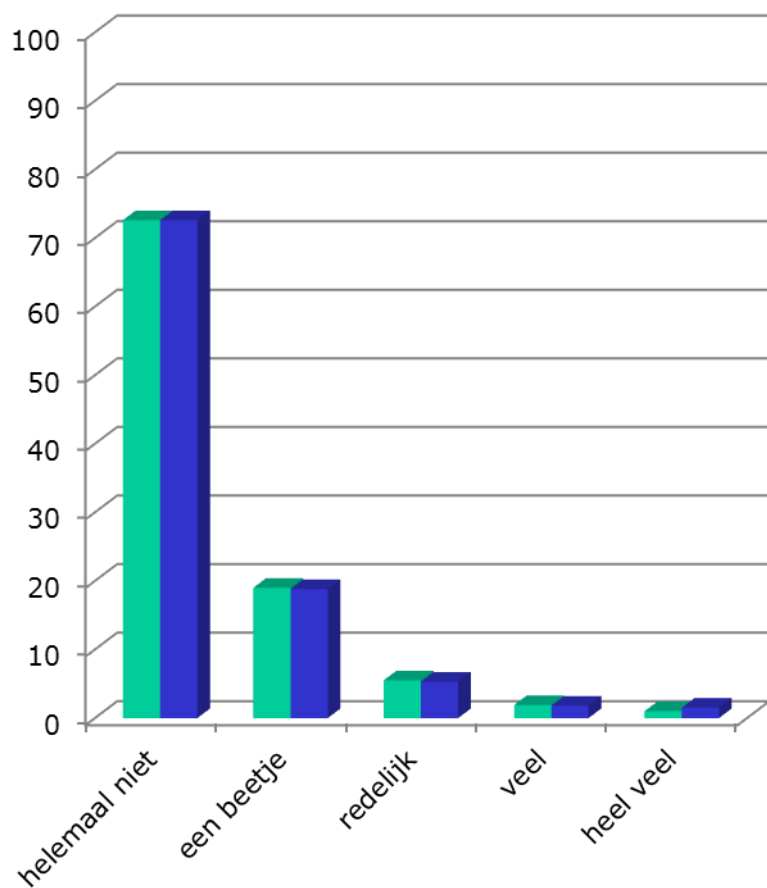
3.a. Hoe beleven Vlaamse ouders de opvoeding? Gemiddelden per vraag/subschaal

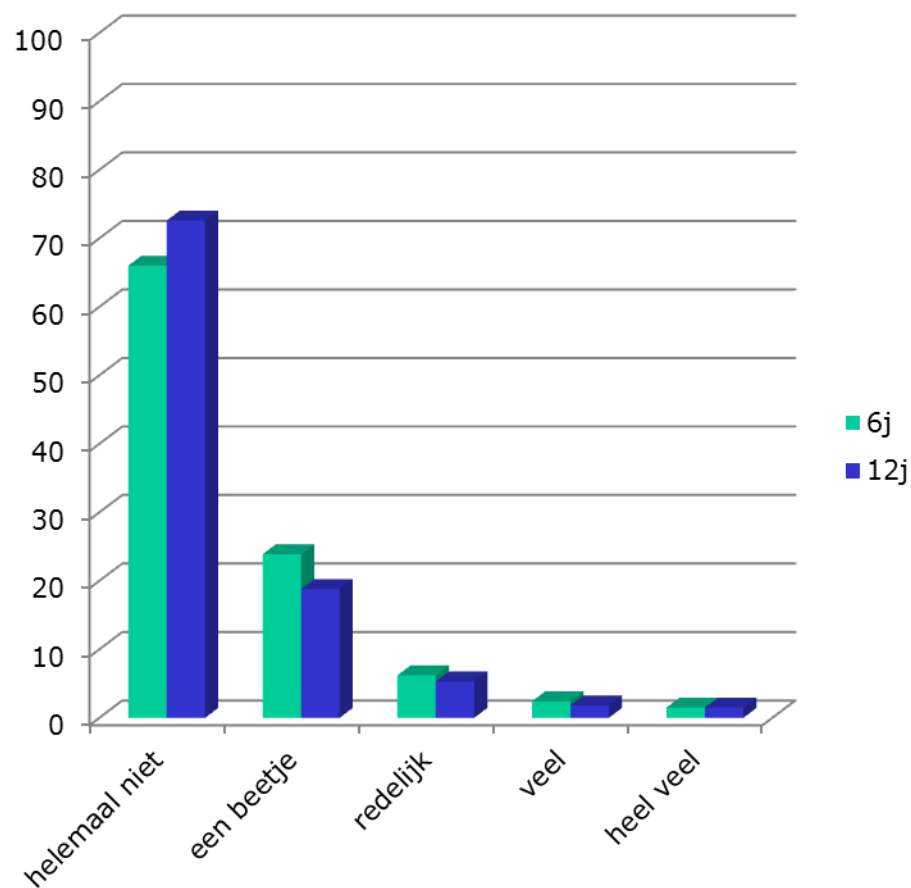
- Lage gemiddelden
- Weinig verschillen tussen 6&12-jarigen

3.a. Hoe beleven Vlaamse ouders de opvoeding? Spreiding vragen 'zorgen'

Zorgen opvoeding laatste 2 weken

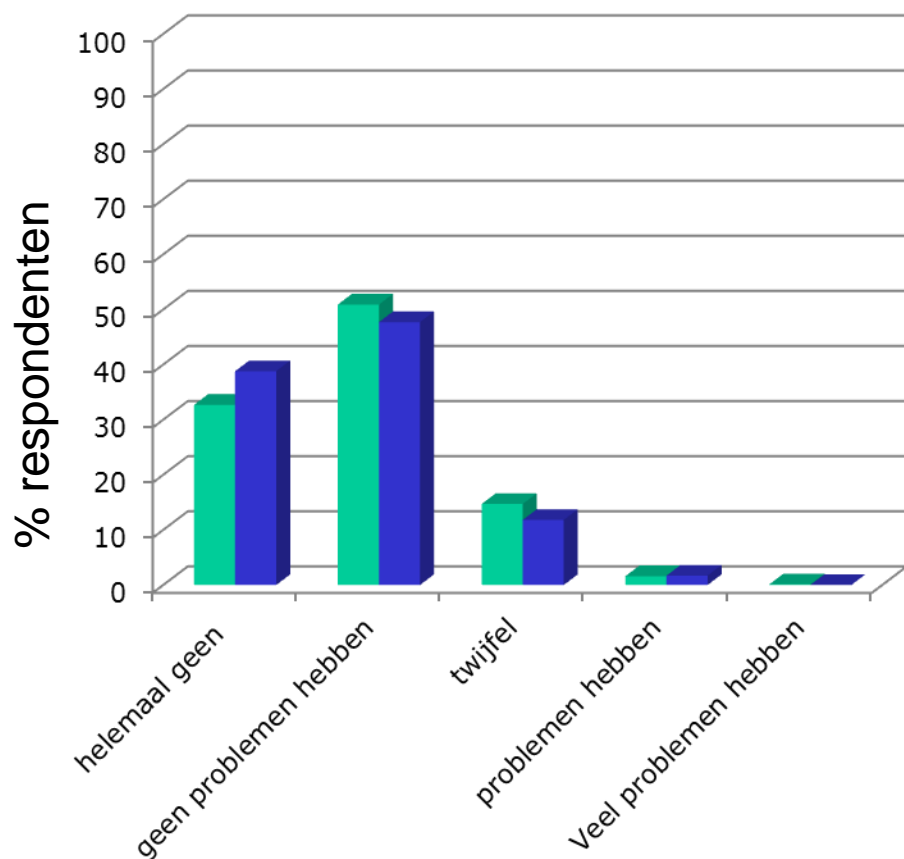

Zorgen opvoeding laatste jaar

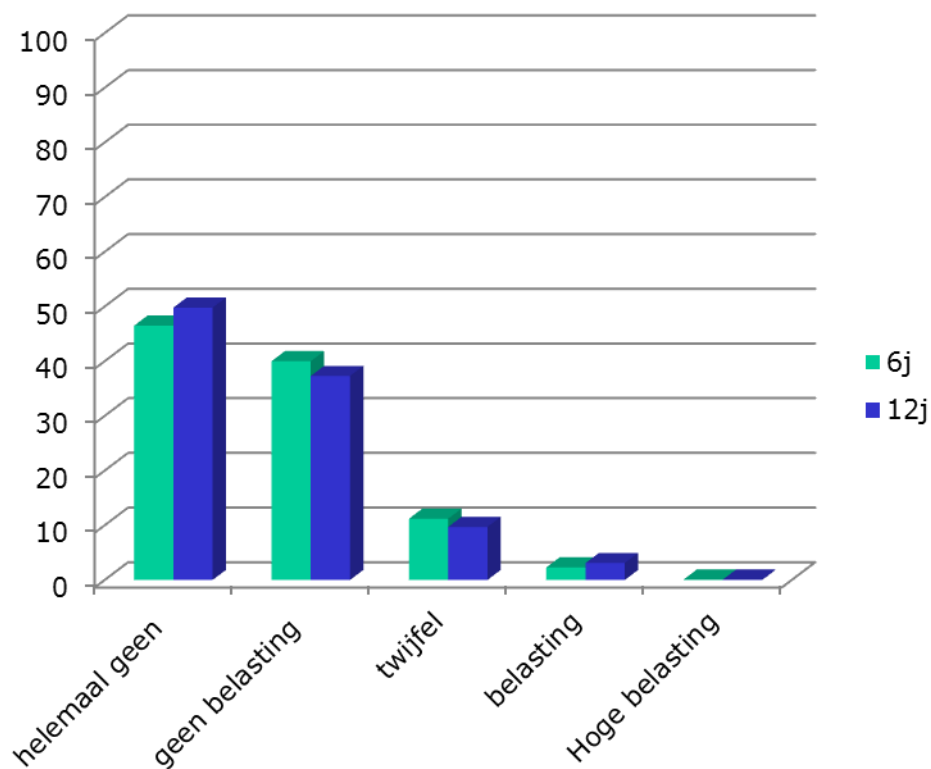

3.a. Hoe beleven Vlaamse ouders de opvoeding? Spreiding subschaal 'problemen hebben' en 'belasting'

Problemen hebben

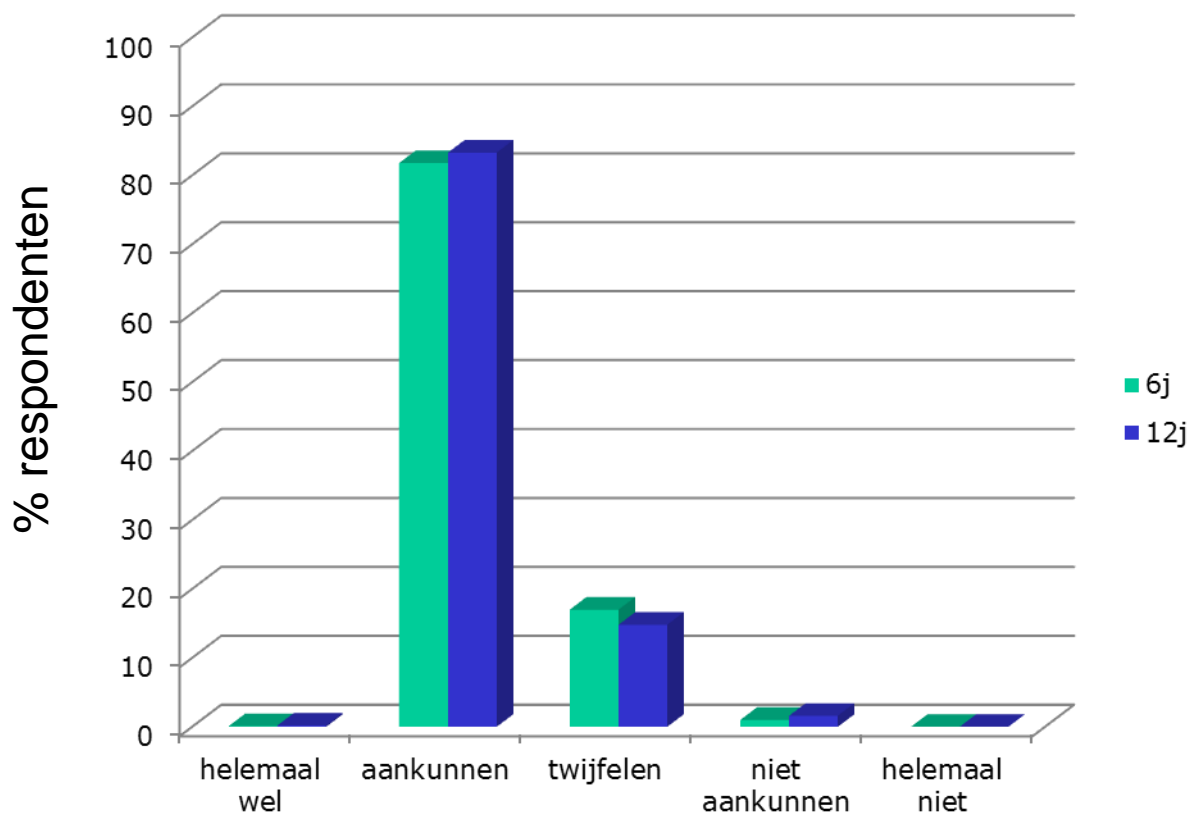

Belasting

3.a. Hoe beleven Vlaamse ouders de opvoeding? Spreiding subschaal 'aankunnen'

Aankunnen

3.b. Samenhang opvoedingsbeleving & opvoedingsgedrag

	Positief opvoedingsgedrag		Negatieve gedragscontrole		Psychologische controle	
	6j	12j	6j	12j	6j	12j
Zorgen opvoeding laatste 2 weken	-0,101***	-0,046	0,197***	0,277***	0,188***	0,241***
Zorgen opvoeding laatste jaar	-0,057*	-0,060*	0,180***	0,277***	0,179***	0,252***
Aankunnen	-0,180***	-0,215***	0,319***	0,357***	0,312***	0,362***
Problemen	-0,173***	-0,162***	0,336***	0,372***	0,289***	0,389***
Belasting	-0,129***	-0,150***	0,273***	0,327***	0,259***	0,327***

Noot: * $<0,05$ * $<0,01$ * $<0,001$ (na Bonferroni correctie blijft *** significant)

In beide cohorten significante, lage correlaties tussen opvoedingsbeleving en opvoedingsgedrag.

3.c. Samenhang opvoedingsgedrag & achtergrondvariabelen

Psychiatrische problematiek: zorgen opvoeding voorbije 2 weken, zorgen opvoeding voorbije jaar, aankunnen, problemen, belasting
(*negatieve gedragscontrole, psychologische controle*)

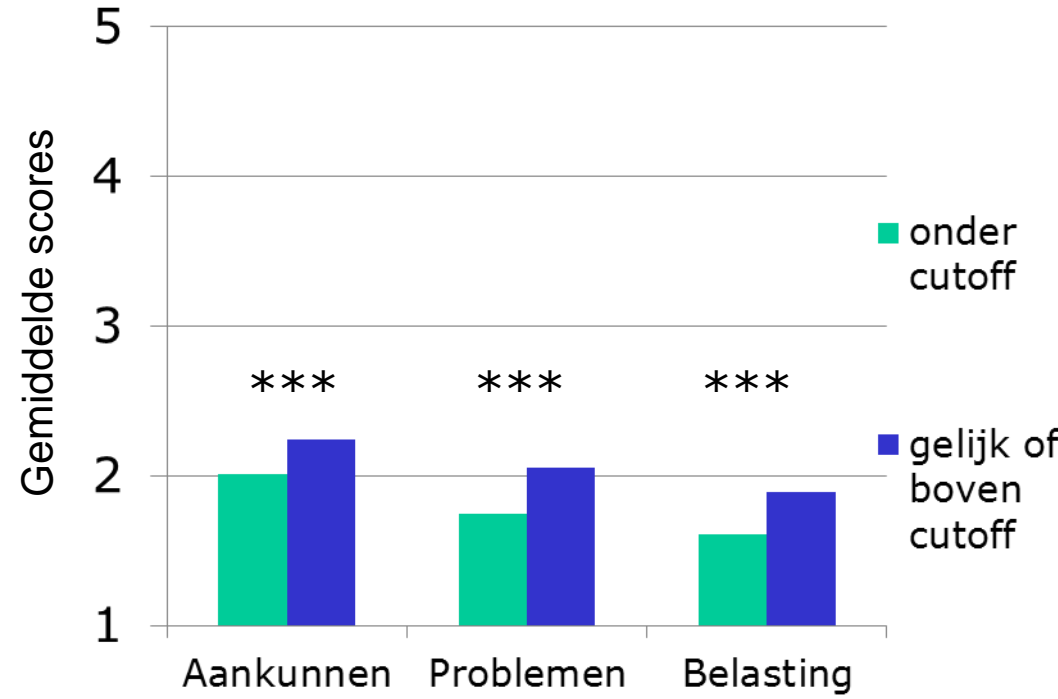
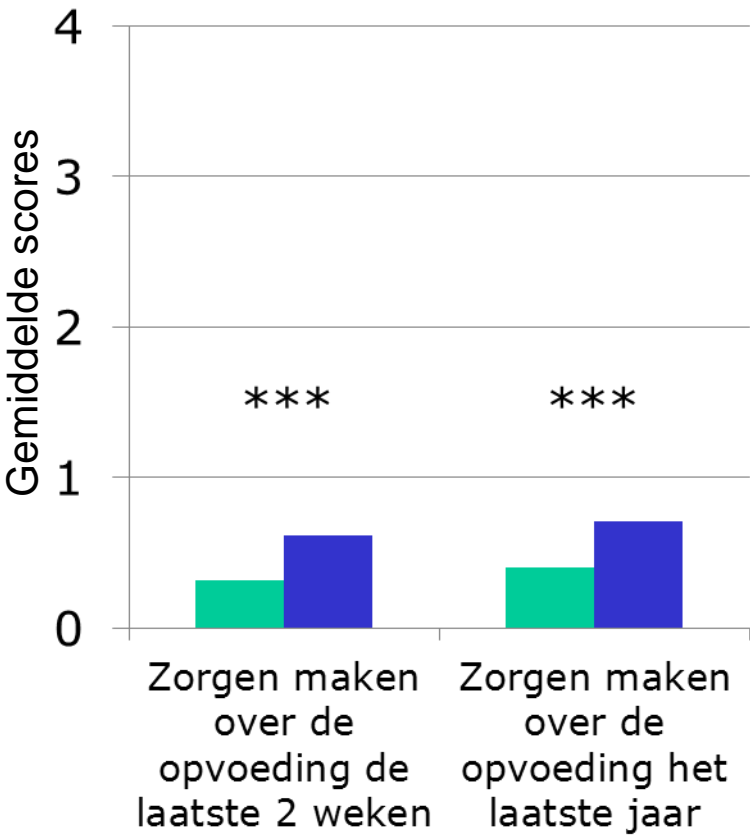
Gezinsinkomen: aankunnen, problemen, belasting (*positief opvoedingsgedrag, negatieve gedragscontrole*)

Gezinssamenstelling: zorgen opvoeding voorbije 2 weken, zorgen opvoeding voorbije jaar (//)

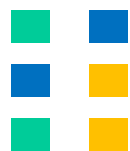
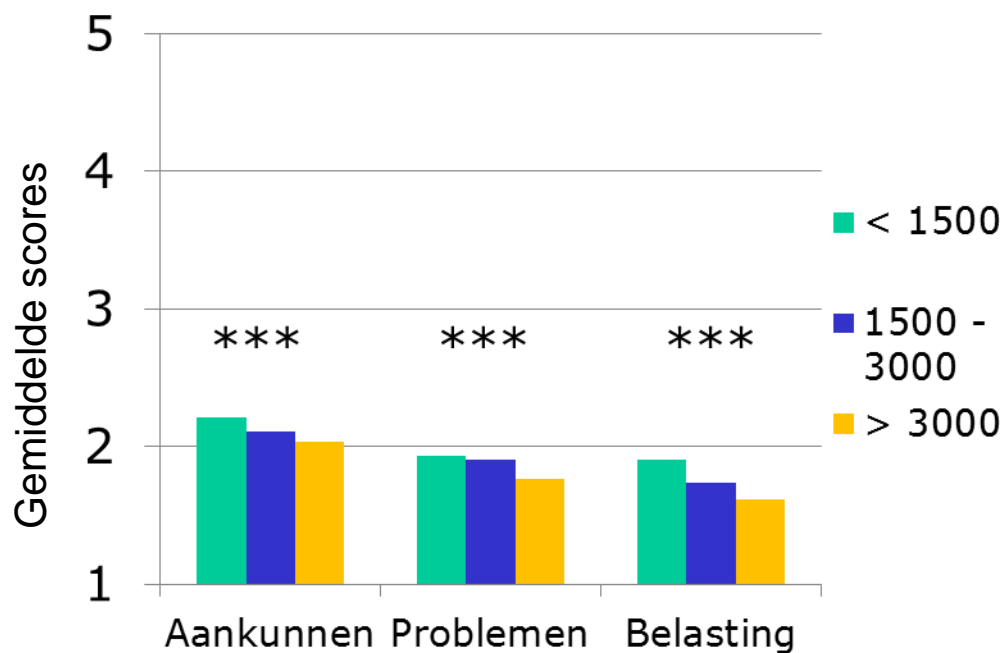
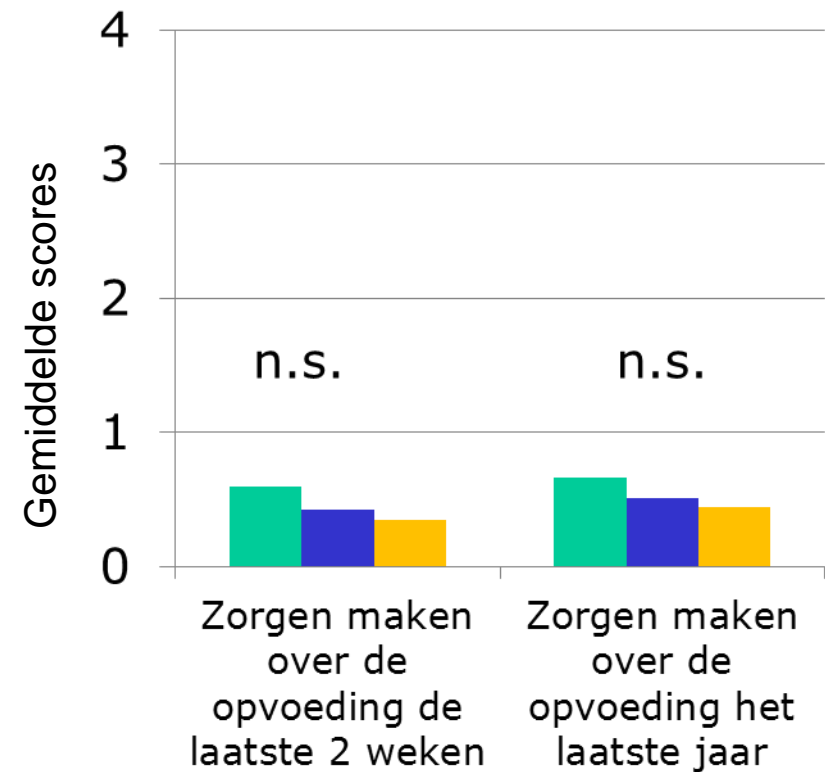
Herkomst: / (*negatieve gedragscontrole, psychologische controle*)

Regio: / (//)

3.c. Samenhang opvoedingsgedrag & achtergrondvariabelen: psychiatrische problematiek ouder

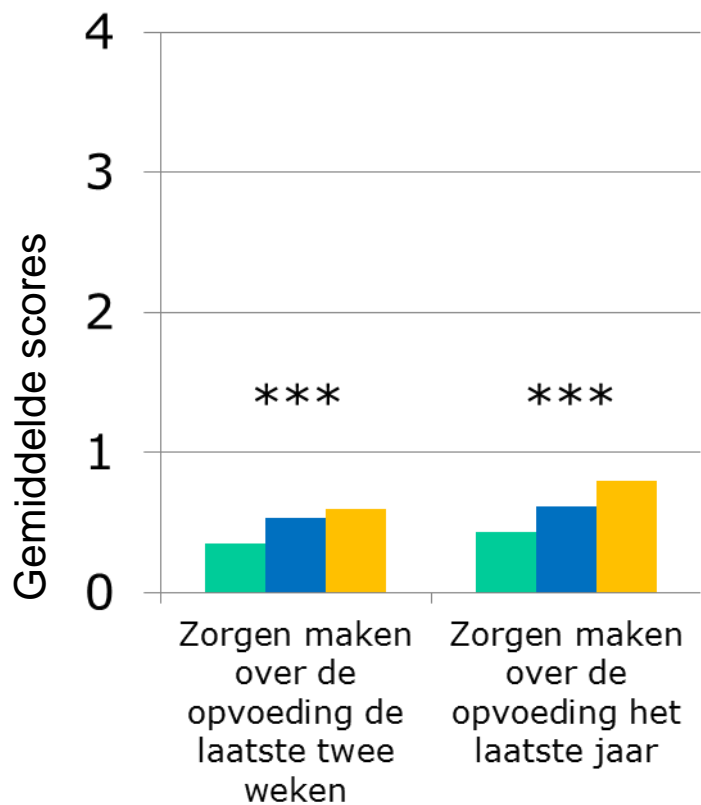

3.c. Samenhang opvoedingsgedrag & achtergrondvariabelen: gezinsinkomen

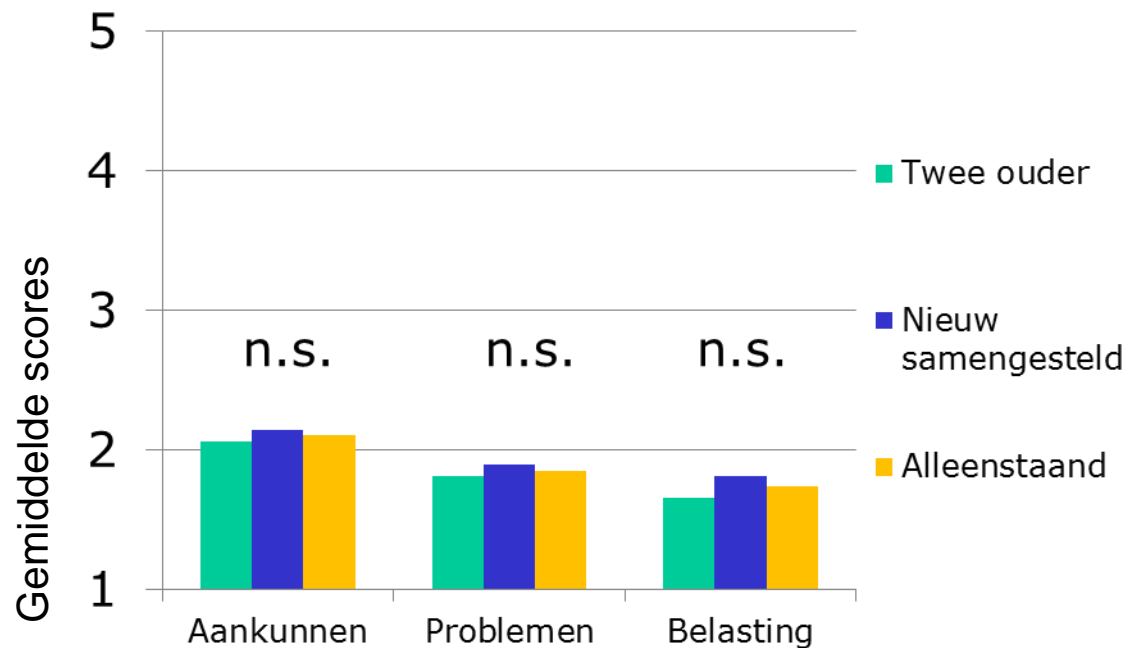

n.s.	n.s.	*
**	***	***
***	*	***

3.c. Samenhang opvoedingsgedrag & achtergrondvariabelen: gezinssamenstelling

		*	*
		n.s.	n.s.
		***	***

Inhoud presentatie

1. Methode

- a. Design
- b. Deelnemers
- c. Instrumenten

2. Opvoedingsgedrag

- a. Welke opvoedingsgedragingen stellen Vlaamse ouders?
- b. Samenhang opvoedingsgedrag & kindgedrag
- c. Samenhang opvoedingsgedrag & achtergrondvariabelen

3. Opvoedingsbeleving

- a. Hoe beleven Vlaamse ouders de opvoeding?
- b. Samenhang opvoedingsbeleving & opvoedingsgedrag
- c. Samenhang opvoedingsbeleving & achtergrondvariabelen

4. Professionele ondersteuning bij opvoeding

- a. Prevalentie van behoefte aan / gebruik van professionele ondersteuning in Vlaanderen
- b. Samenhang met opvoedingsgedrag en opvoedingsbeleving

5. Conclusies

4.a. Prevalentie van behoefte aan / gebruik van professionele ondersteuning in Vlaanderen: behoefte aan professionele ondersteuning bij de opvoeding, gemiddelden per vraag

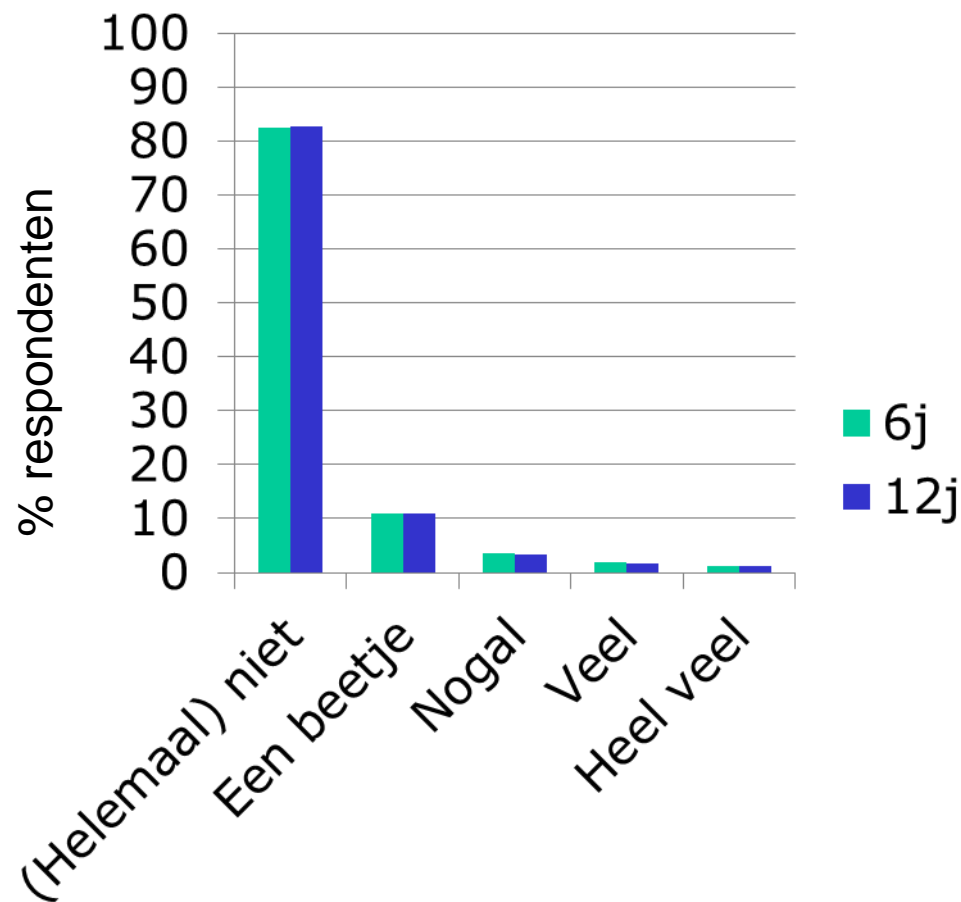
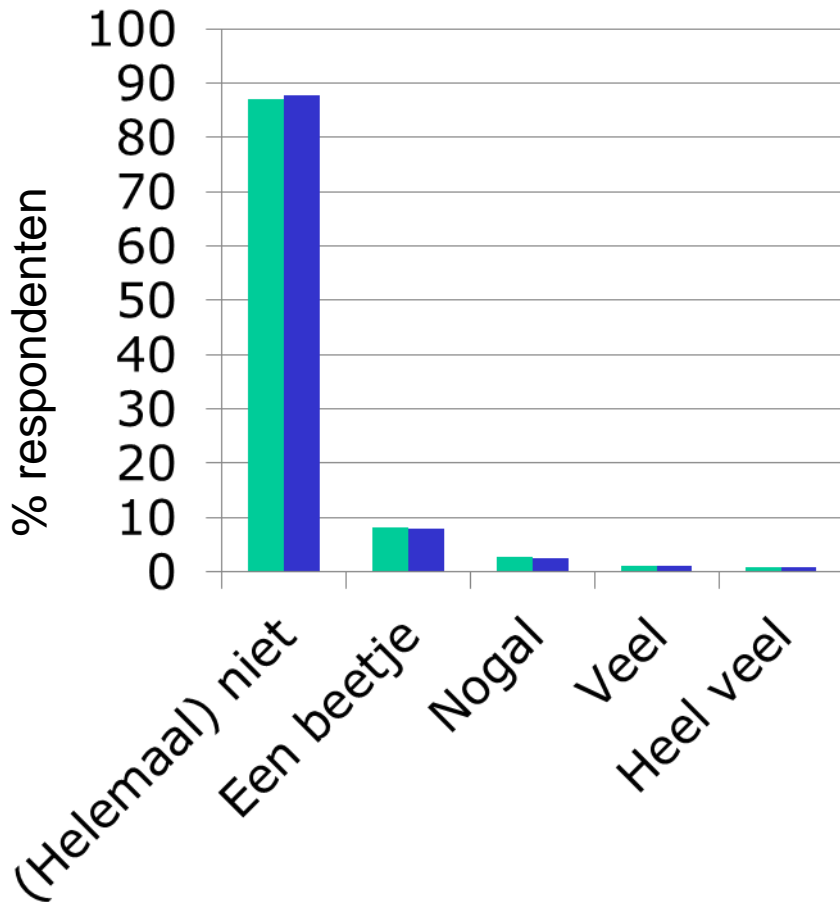

- Lage gemiddelde scores
- Geen significant verschil tussen 6- en 12-jarigen

4.a. Prevalentie van behoefte aan / gebruik van professionele ondersteuning in Vlaanderen: behoefte aan professionele ondersteuning bij de opvoeding: spreiding per vraag

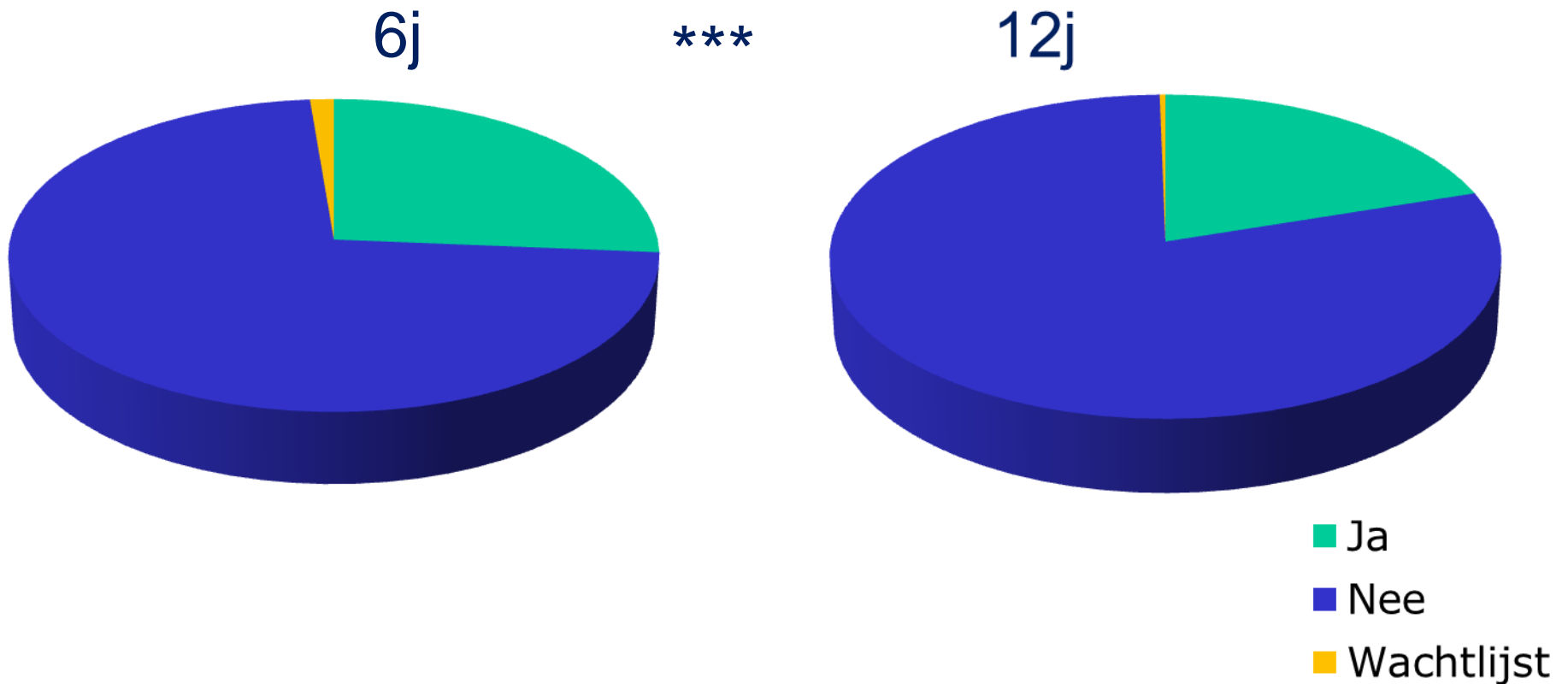
behoefte voorbije 2 weken

behoefte voorbije jaar

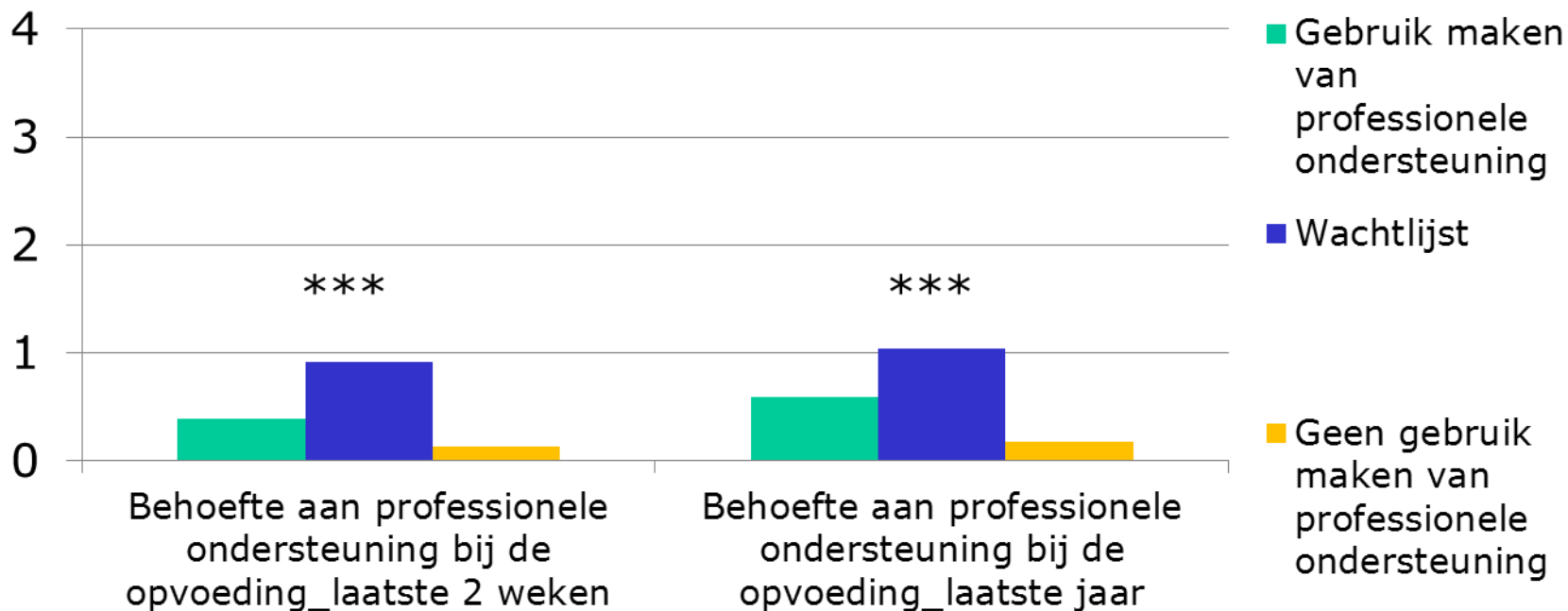

4.a. Prevalentie van behoefte aan / gebruik van professionele ondersteuning in Vlaanderen: gebruik van professionele ondersteuning

% respondenten dat gebruik maakte van
professionele ondersteuning het voorbije jaar

4.a. Prevalentie van behoefte aan / gebruik van professionele ondersteuning in Vlaanderen: verband tussen behoeften en gebruik: gemiddelden behoefte per type gebruik

		***	**
		***	***
		***	***

- Significant verband tussen 'behoefden aan professionele ondersteuning bij de opvoeding' en 'gebruik maken van professionele ondersteuning'
- Lage verklaarde varianties

4.b. Samenhang behoefte aan / gebruik van professionele ondersteuning, opvoedingsgedrag en opvoedingsbeleving

	Behoefte aan ondersteuning bij de opvoeding de afgelopen 2 weken		Behoefte aan ondersteuning bij de opvoeding het afgelopen jaar		Gebruik Hulp-Dummy ja/nee	
	6j	12j	6j	12j	6j	12j
Positief opvoedingsgedrag	-0,096***	-0,061*	-0,063**	-0,047	0,039	0,045
Negatieve gedragscontrole	0,137***	0,216***	0,148***	0,216***	0,02	0,023
Psychologische controle	0,164***	0,186***	0,154***	0,207***	0,011	0,053*
Zorgen maken over opvoeding de voorbije 2 weken	0,690***	0,654***	0,626***	0,580***	0,173***	0,162***
Zorgen maken over opvoeding het voorbije jaar	0,606***	0,583***	0,700***	0,639***	0,203***	0,211
Aankunnen	0,420***	0,483***	0,444***	0,515***	0,185***	0,235***
Problemen	0,426***	0,456***	0,454***	0,502***	0,182***	0,257***
Belasting	0,457***	0,477***	0,497***	0,530***	0,248***	0,277***

Noot: * $<0,05$ ** $<0,01$ *** $<0,001$ (na Bonferroni correctie blijft *** significant)

Opvoedingsgedrag:

- In beide cohorten significante maar lage correlaties tussen controle en behoefte aan ondersteuning

Opvoedingsbeleving:

- In beide cohorten significante en matig/hoge correlaties tussen opvoedingsbeleving en behoefte aan ondersteuning
- In beide cohorten significante maar lage correlaties tussen opvoedingsbeleving en gebruik ondersteuning

Inhoud presentatie

1. Methode

- a. Design
- b. Deelnemers
- c. Instrumenten

2. Opvoedingsgedrag

- a. Welke opvoedingsgedragingen stellen Vlaamse ouders?
- b. Samenhang opvoedingsgedrag & kindgedrag
- c. Samenhang opvoedingsgedrag & achtergrondvariabelen

3. Opvoedingsbeleving

- a. Hoe beleven Vlaamse ouders de opvoeding?
- b. Samenhang opvoedingsbeleving & opvoedingsgedrag
- c. Samenhang opvoedingsbeleving & achtergrondvariabelen

4. Professionele ondersteuning bij opvoeding

- a. Prevalentie van behoefte aan / gebruik van professionele ondersteuning in Vlaanderen
- b. Samenhang met opvoedingsgedrag en opvoedingsbeleving

5. Conclusies

Conclusies

Hoe voeden Vlaamse ouders kinderen en adolescenten op? En hoe beleven ze de opvoeding?

- Gemiddeld genomen positief beeld wat betreft opvoedingsgedrag/opvoedingsbeleving.
- Echter: er is spreiding, er zijn kwetsbare gezinnen: Op het eerste gezicht lijkt er een verband met enkele achtergrondvariabelen. Maar: nog te vroeg om sluitende conclusies te trekken.
- Lage correlaties tussen betekeniscomponent en handelingsgerichte component van opvoeding.
- Enkele aanwijzingen voor leeftijdsverschillen.

En wat met professionele ondersteuning?

- Nood aan en gebruik van professionele ondersteuning lijkt vooral samen te hangen met de betekeniscomponent van opvoeding.

Meer lezen? -> Rapport met o.a.:

- Inclusie extra variabelen:
 - bv Controlevariabelen
 - bv Algemene categorieën onderverdelen in kleinere eenheden
 - bv Attitudes
- Bijkomende analyses:
 - bv Psychometrische eigenschappen instrumenten in Vlaanderen
 - bv Verband kind- en ouder rapportage
 - bv Uitbreiding met 7- en 13-jarigen
 - bv vergelijken met normgegevens

BEDANKT VOOR UW AANDACHT!

VRAGEN?

Contact:

Sofie.Rousseau@ped.kuleuven.be

Karla.Vanleeuwen@ped.kuleuven.be